

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

Arcydzieła Lucasa Cranacha starszego na Zamku Królewskim na Wawelu 20 maja – 24 października 2021

**Dzięki naszej kameralnej wystawie
będzie można porównać prace
mistrza i jego warsztatu – mówi prof.
Andrzej Betlej, dyrektor Zamku
Królewskiego na Wawelu**

20 maja o godz. 19.00 Zamek Królewski na Wawelu zaprasza na wernisaż wystawy *Cranach na Wawelu*, prezentującej dzieła tego wybitnego mistrza niemieckiego renesansu (wstęp tylko z zaproszeniami). Zobaczymy m.in. nigdy nie pokazywaną publiczności *Madonnę z Dzieciątkiem wśród tańczących aniołków* z lat około 1520–1525, należąca do zbiorów oo. franciszkanów w Krakowie (na zdj.) i poddana ostatnio konserwacji na Wawelu, oraz *Madonnę pod jodłami* z roku około 1510 – najcenniejszy obraz Cranacha w Polsce, ze zbiorów Muzeum Archidiecezjalnego we Wrocławiu. Otwarcie towarzyszyć będzie imponujący pokaz multimedialny na dziedzińcu arkadowym.

Bardzo się cieszymy, że możemy pokazywać arcydzieło Cranacha z Wrocławia. Jako kontekst dla niego wybraliśmy dzieła mistrza z naszej własnej kolekcji oraz niedawno ujawniony obraz z krakowskiego klasztoru Franciszkanów, który stał się depozytem na Zamku Królewskim. Dzieło to cieszy się ogromnym zainteresowaniem badaczy z Zachodu, trafiło już nawet do Corpus Cranach – cyfrowego rejestru wszystkich dzieł malarza, jego synów i następców. Dzięki naszej kameralnej

wystawie będzie można porównać prace mistrza i jego warsztatu, a także poznać tajniki konserwacji – mówi prof. Andrzej Betlej, dyrektor Zamku Królewskiego na Wawelu.

Czy *Madonna z Dzieciątkiem wśród tańczących aniołków*, która przeszła konserwację i szereg badań w wawelskich pracowniach, jest rzeczywiście dziełem Lucasa Cranacha starszego? Na odpowiedź trzeba będzie jeszcze poczekać, konfrontując ekspertyzę dr hab. Ewy Wilkojć (główny konserwator muzealnej ZKnW) z opiniami specjalistów z Niemiec.

Na tym etapie badań nie możemy stwierdzić stanowczo, że obraz jest autorstwa Cranacha starszego i pochodzi z jego warsztatu. Taka atrybucja została postawiona, natomiast obraz wymaga konsultacji ze specjalistami z zakresu historii sztuki. Takie rozmowy będą prowadzone – stwierdza dr hab. Ewa Wilkojć, Główny konserwator muzealny ZKnW.

ZA KULISAMI KONSERWACJI

Przypomnijmy, że eksponowana po raz pierwszy *Madonna z Dzieciątkiem wśród tańczących aniołków* z klasztoru oo. Franciszkanów w Krakowie została przekazana na początku 2021 roku do wawelskiej Pracowni Konserwacji Malarstwa i Rzeźby. Wstępne badania ujawniły rysunek wykonany zmienną siłą nacisku i różną szerokością, świadczący o autorskich zmianach, których dokonywano w trakcie pracy nad obrazem. Dotyczą one głównie dłoni Madonny, a przesunięcia pierwotnych linii rysunku w stosunku do ostatecznych zarysów kompozycji malarskiej widoczne są także w innych miejscach, jak usta Marii czy twarz Dzieciątka.

Dr hab. Ewa Wilkojć oczyściła lico obrazu i wraz z zespołem zabezpieczyła drewniane podobrazie kompozycji przed dalszą degradacją.

CRANACH NA WAWELU

Choć ostateczna ocena udziału Lucasa Cranacha starszego nie jest rozstrzygnięta, dzieło dołączy do pozostałych prezentowanych na wystawie obrazów autorstwa niemieckiego mistrza, a ich zestawienie pozwoli zwiedzającym prześledzić główne tendencje i przemiany stylowe zachodzące w jego warsztacie.

Kameralną ekspozycję, zbudowaną wokół jednego z najcenniejszych obrazów przechowywanych w Polsce – arcydzieła Lucasa Cranacha starszego *Madonna pod jodłami* ze zbiorów Muzeum Archidiecezjalnego we Wrocławiu, współtworzą także: ***Chrystus błogosławiący dzieci*** (po 1537, ZKnW), ***Portret Jerzego Brodatego*** (po 1534, ZKnW, depozyt PAU) i ***Portret młodego mężczyzny*** (1550, ZKnW). Ekspozycję wzbogaca film opowiadający o tym wybitnym twórcy oraz o historii i konserwacji pokazywanych prac.

Warto zwrócić uwagę, że wystawa zostanie otwarta dla zwiedzających w przeddzień 550. rocznicy urodzin Albrechta Dürera (21 V 1471), którego brat Hans zaprojektował i częściowo namalował w sali Turniejowej wawelskiego zamku fryz, wzorowany w dużej mierze na rycinach Lucasa Cranacha starszego.

UROCZYSTY WERNISAŻ

Wernisaż rozpocznie się o godz. 19.00. Prócz nowej wystawy zwiedzający zobaczą też nowe nabytki do Skarbcza Koronnego, zbroję młodzieńczą króla Zygmunta Augusta i ekspozycję *Wszystkie arrasы króla. Powroty 2021–1961–1921*, a o godz. 21.00 wezmą udział w multimedialnym pokazie na dziedzińcu arkadowym. To zjawiskowa opowieść o burzliwej historii arrasów Zygmunta Augusta, ukazana na dziedzińcu arkadowym za pomocą muzyki i światła. Pokaz olśniewa bogactwem obiektów prezentowanych w niezwyklej atmosferze – w otoczeniu renesansowych murów, pod gwiazdami.

NIEMIECKI MISTRZ RENESANSU

Lucas Cranach starszy (1472–1553) uważany jest – obok Albrechta Dürera – za najważniejszego niemieckiego artystę renesansowego, którego twórczość wywarła silny wpływ na sztukę Europy Środkowej. Ten znakomity malarz i grafik pochodził z miejscowości Kronach (Górna Frankonia), od nazwy której przyjął formę nazwiska. Początkowo kształcił się pod okiem ojca Hansa, następnie prawdopodobnie w Norymberdze. Od 1501 roku przebywał w Wiedniu, gdzie mieścił się dwór cesarza Maksymiliana I; tam zetknął się z twórczością artystów tzw. szkoły naddunajskiej, których wpływ widoczny jest w pejzażowych tłach jego kompozycji.

Poza wystawami, w tym otwarciem nowej ekspozycji z arcydziełami Lucasa Cranacha starszego (1427–1553), doświadczymy również spotkania ze sztuką w wyjątkowej oprawie – pod gwiazdami. To nie koniec niespodzianek: w wybrane dni i w wybranych godzinach najważniejsze wystawy wawelskie zobaczymy tylko za 1 zł. Publiczność weźmie też udział w imponującym pokazie multimedialnym na dziedzińcu arkadowym, opowiadającym o burzliwych losach kolekcji arrasów. Nie przegapcie tego!

Informacje dla zwiedzających

Bilety online i w kasach:

<https://ebilet.wawel.krakow.pl/>

Czas trwania: 21 maja – 24 października 2021

Wernisaż: 20 maja, godz. 19.00 – TYLKO Z ZAPROSZENIAMI

Kuratorzy: Ewa Wiłkojć / Sławomir Majoch

Koordynator: Kama Guzik

Miejsce: parter Zamku

Bilety: 10 PLN normalny i 5 PLN ulgowy

Strona wystawy:

[Zamek Królewski na Wawelu - Cranach na Wawelu](#)

Zasady bezpieczeństwa

Limit osób przebywających jednocześnie na terenie wystaw.

Należy poruszać się wyznaczonymi ciągami komunikacyjnymi i stosować się do poleceń obsługi.

Zwiedzający zobowiązani są do zachowania odpowiedniego dystansu (2 m) i używania indywidualnych środków ochrony. Przy wejściu dostępny będzie dla zwiedzających płyn do dezynfekcji rąk.

Kontakt dla mediów:

Urszula Wolak-Dudek

Rzecznik prasowy ZKnW

Tel. 513 867 147

Email: urszula.wolak@wawelzamek.pl